

UPUTE ZA UNUTARNJE PRIJAVLJIVANJE NEPRAVILNOSTI

u poduzeću KONČAR – Mjerni transformatori d.d.

1. ŠTO NEPRAVILNOSTI PODRAZUMIJEVAJU?

Nepravilnosti su radnje ili propusti koji su povezani s obavljanjem poslova u KMT-u, a koji su protupravni (protuzakoniti, protupropisni) i odnose se na područje primjene i na propise navedene u članku 4. Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti NN 46/22, ili su u suprotnosti s ciljem ili svrhom tih propisa. Područja primjene Zakona i područja na koja se nepravilnosti odnose navedena su niže.

Informacije o nepravilnostima su informacije (uključujući i opravdane sumnje) o: stvarnim ili mogućim nepravilnostima koje su se dogodile / se događaju / su vrlo izgledne da će se dogoditi u KMT-u, odnosno u organizaciji u kojoj prijavitelj radi / je radio / neposredno treba započeti raditi / je trebao započeti raditi ili u nekoj drugoj organizaciji s kojom je prijavitelj u kontaktu / je bio u kontaktu u radnom okruženju, te o pokušajima prikrivanja takvih nepravilnosti.

Nepravilnosti su na primjer:

poduzimanje radnji u kojima se očituje (ili nepoduzimanje radnji kojima bi se spriječilo) kršenje zakona, uredbi, pravilnika, etičkih kodeksa i drugih propisa na razini države i EU, kao i unutarnjih akata KMT-a, neobjavljivanje propisanih dokumenata, manipulacije financijskim izvještajima kao i nesavjesno upravljanje javnim dobrima, javnim sredstvima i sredstvima EU, koje predstavlja ugrožavanje javnog interesa (npr. zbog kojeg može doći do ugrožavanja ljudskog zdravlja i sl.), pri čemu su te nepravilnosti povezane s obavljanjem poslova u KMT-u.

2. NA KOJA PODRUČJA SE NEPRAVILNOSTI ODNOSU?

Sustav prijavljivanja nepravilnosti i zaštite prijavitelja odnosi se na nepravilnosti koje su:

a) obuhvaćene područjem primjene akata Europske unije navedenih u dijelu I. Priloga Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti NN 46/22, a koji se odnose na sljedeća područja:

- javnu nabavu
- financijske usluge, proizvode i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
- sigurnost i sukladnost proizvoda
- sigurnost prometa
- zaštitu okoliša
- zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost
- sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja
- javno zdravlje
- zaštitu potrošača
- zaštitu privatnosti i osobnih podataka te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava.

b) koje utječu na financijske interese Europske unije kako je navedeno u članku 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i dodatno utvrđeno u relevantnim mjerama Europske unije

c) koje se odnose na unutarnje tržište, kako je navedeno u članku 26. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, uključujući povrede pravila Europske unije o tržišnom natjecanju i državnim potporama, kao i povrede koje se odnose na unutarnje tržište u odnosu na radnje kojima se krše pravila o porezu na dobit ili aranžmane čija je svrha ostvariti poreznu prednost koja je u suprotnosti s ciljem ili svrhom primjenjivog zakonodavstva o porezu na dobit

d) koje se odnose na druge odredbe nacionalnog prava ako se takvim kršenjem ugrožava i javni interes (bilo kakav oblik djelovanja čija je posljedica ugrožavanje javnog interesa).

Dodatne informacije i dodatna pravila vezano uz zakonodavstvo Europske unije ili nacionalno zakonodavstvo, navedene su u Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti NN 46/22

3. TKO JE / TKO MOŽE BITI PRIJAVITELJ NEPRAVILNOSTI?

Prijavitelj nepravilnosti je fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva nepravilnosti (povezane s obavljanjem poslova u KMT-u) o kojima je saznala u svom radnom okruženju.

Radno okruženje su profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, neovisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stječu informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve nepravilnosti, uključivši situaciju kada je aktivnost u međuvremenu prestala ili neposredno treba započeti ili je trebala započeti.

To uključuje:

- osobe u radnom odnosu
- osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba
- imatelje dionica i poslovnih udjela, kao i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela KMT-a, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene vježbenike
- osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovaratelja, podugovaratelja i dobavljača
- osobe koje na bilo koji način sudjeluju u djelatnostima KMT-a

Dakle, Prijavitelj nepravilnosti može biti svaka osoba koja je zaposlena i / ili obavlja poslove u KMT-u, ili na bilo koji način sudjeluje u djelatnostima KMT-a, neovisno o vrsti ugovora i tome da li je u radnom odnosu ili izvan njega, npr. zaposlenik KMT-a na određeno ili neodređeno vrijeme, volonter, osoba koja obavlja poslove preko ugovora o djelu ili studentskog ugovora, vršitelj dužnosti, kao i osoba čiji je radni odnos u KMT-u prestao, osoba koja je sudjelovala u natjecanjima za zapošljavanje u svojstvu kandidata, umirovljenik, dioničar, dobavljač, član Uprave itd.

Prijavitelj nepravilnosti može imati i pomagača. **Pomagač** prijavitelju nepravilnosti je fizička osoba koja pomaže Prijavitelju nepravilnosti u postupku prijavljivanja u radnom okruženju. Pomagač je ujedno i povezana osoba (osoba povezana s prijaviteljem nepravilnosti).

Povezane osobe su osobe (fizičke ili pravne) povezane s Prijaviteljem nepravilnosti koje bi zbog svoje povezanosti s Prijaviteljem nepravilnosti mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju zbog podnesene prijave nepravilnosti.

Povezane osobe su:

- pomagači Prijavitelja nepravilnosti
- srodnici, kolege i sve druge osobe povezane s Prijaviteljem nepravilnosti koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju
- pravni subjekti u vlasništvu Prijavitelja nepravilnosti, za koje Prijavitelj nepravilnosti radi ili s kojima je Prijavitelj na drugi način povezan u radnom okruženju

4. ŠTO ZNAČI PRIJAVITI (PRIJAVA)?

Prijava ili **prijaviti** je usmeno ili pisano prenošenje informacija o nepravilnostima.

5. KAKO SE NEPRAVILNOSTI MOGU PRIJAVITI?

Za prijavu nepravilnosti prvi logičan korak bi bio - **Unutarnje prijavljivanje nepravilnosti**.

U procesu Unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, Prijavitelj nepravilnosti prijavu nepravilnosti podnosi Povjerljivoj osobi KMT-a imenovanoj od strane KMT-a za zaprimanje prijave unutar KMT-a.

Povjerljiva osoba zadužena je za zaprimanje prijave nepravilnosti, komunikaciju s Prijaviteljem, vođenje postupka vezano uz prijave nepravilnosti te čuvanje identiteta i zaštitu Prijavitelja nepravilnosti u okviru svoje nadležnosti.

Za KMT Povjerljiva osoba je Martina Dragojević Trcol, a njen zamjenik Valentina Kezele.

POVJERLJIVA OSOBA - KMT

Martina Dragojević Trcol

KONČAR – Mjerni transformatori d.d.

J. Mokrovića 10, 10090 Zagreb

zvzdaci@koncar-mjt.hr

Mob: 098-324987

U slučaju ako na primjer:

- ne postoji mogućnost unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti ili
- povjerljiva osoba u propisanom roku iz Zakona i Pravilnika (30 dana tj. max 90 dana) ne obavijesti Prijavitelja nepravilnosti o poduzetim radnjama po prijavi u postupku unutarnjeg prijavljivanja ili
- nisu poduzete nikakve radnje kao odgovor na dostavljene informacije, ili
- mjere koje su poduzete za zaštitu po prijavi nisu bile učinkovite, ili
- postoji osnovana bojazan da bi prijavitelj nepravilnosti mogao biti stavljen u nepovoljan položaj zbog prijave nepravilnosti,

onda se Prijavitelj nepravilnosti može odlučiti za vanjsko prijavljivanje nepravilnosti (pučkom pravobranitelju) ili čak javno razotkrivanje.

Ako Prijavitelj želi, bez obzira na pokrenuto unutarnje ili vanjsko prijavljivanje ili javno razotkrivanje, Prijavitelj ima pravo da u bilo kojem trenutku podnese prijavu izravno tijelima ovlaštenim na postupanje prema sadržaju prijave sukladno posebnom zakonu i uspostavljenim sustavima otkrivanja i postupanja po nepravilnostima (nadležne službe za obavljanje upravnog nadzora, Državni inspektorat, MUP, Državno odvjetništvo, Porezna uprava, Pučki pravobranitelj ili druga ovlaštena tijela...).

6. ŠTO SADRŽAVA PRIJAVA NEPRAVILNOSTI I KAKO SE PODNOSI?

Prijavitelj nepravilnosti dužan je savjesno i pošteno prijavljivati nepravilnosti o kojima ima saznanja i koje smatra istinitim u trenutku prijavljivanja nepravilnosti. Prijava nepravilnosti ne smatra se povredom čuvanja poslovne tajne. Zakonom je zabranjena zlouporaba prijavljivanja nepravilnosti.

Prijava nepravilnosti mora sadržavati:

- podatke o Prijavitelju nepravilnosti (osim u slučaju anonimne prijave)
- podatke o osobi/osobama na koje se prijava odnosi
- informacije o nepravilnosti koja se prijavljuje
- datum prijave
- potpis prijavitelja nepravilnosti (osim kod anonimne prijave i prijavljivanja elektroničkim putem, te kod usmenih prijava)

Uz prijavu nepravilnosti moraju se priložiti dokazi o iznesenim činjenicama ako je to moguće.

Samo potpune prijave mogu ući u postupak ispitivanja nepravilnosti.

Ako prijava ne sadrži sve podatke ili sadrži takve nedostatke da Povjerljiva osoba po istoj ne može djelovati i provesti ispitivanje nepravilnosti, Povjerljiva osoba će pozvati Prijavitelja da u roku od 3 radna dana nadopuni podatke i podnese potpunu prijavu bez nedostatka, te će, u slučaju nedostavljanja potpunih podataka prijavu odbaciti bez provođenja ispitivanja nepravilnosti.

U slučaju da je prijava podnesena anonimno, Povjerljiva osoba će prijavu ispitati samo ako iz činjenica navedenih u prijavi i / ili dokaza koji su uz istu priloženi proizlazi visok stupanj vjerojatnosti postojanja nepravilnosti.

Prijava nepravilnosti se može podnijeti Povjerljivoj osobi na neki od sljedećih načina:

- osobno (Prijavitelj poznat Povjerljivoj osobi) ili anonimno (prijavitelj nepoznat)
- neposredno (Prijavitelj izravno podnosi prijavu Povjerljivoj osobi) ili posredno (Prijavitelj podnosi prijavu preko Posrednika)
- pismeno ili usmeno
Podnošenje prijave u pisanom obliku uključuje svaki oblik komunikacije koji osigurava pisani zapis: kao npr. pismo, dopis, WhatsApp tekstualne i slikovne/video poruke, Viber tekstualne i slikovne/video poruke, sms i mms poruke, e-mail...
Usmeno podnošenje prijave: usmeno izjavljeno na zapisnik, telefonom ili drugim sustavima glasovnih poruka (npr. WhatsApp i Viber glasovne poruke i sl.) U slučaju usmenog prijavljivanja primjenjuje se posebna procedura.*

Usmeno prijavljivanje moguće je i fizičkim sastankom (u razumnom roku) na zahtjev Prijavitelja. Prijavitelj i Povjerljiva osoba moraju dogovoriti termin i mjesto za zaprimanje usmene izjave. U slučaju prijavljivanja na sastanku primjenjuje se posebna procedura.**

Dakle, Prijavitelj nepravilnosti prijavu može Povjerljivoj osobi direktno prijaviti usmeno ili joj predati prijavu u pismenom obliku, može ju dostaviti u elektroničkom obliku poslano na e-mail adresu zvzdaci@koncar-mjt.hr, a također se pisane prijave mogu ubaciti u sandučić za unutarnje prijavljivanje - sandučić se nalazi u zgradi KMT-a, ulaz br. 2 (ulaz u pogon i krilo Tehnologije), na zidu kod WC-a (izvan dohvata nadzorne kamere).

Prijava može biti poslana poštom, kurirskom službom, dostavom ili poslano po nekoj drugoj osobi...

Ako je prijavu nepravilnosti u KMT-u zaprimila osoba koja nije nadležna za postupanje po prijavi nepravilnosti, ista ju je dužna bez odgode i bez izmjena proslijediti Povjerljivoj osobi uz zaštitu identiteta Prijavitelja nepravilnosti i uz zaštitu povjerljivosti podataka iz prijave.

****Procedura u slučaju usmenog prijavljivanja:***

Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonski uređaj na kojem je moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem je moguće napraviti zvučni zapis, Povjerljiva osoba ima pravo evidentirati usmenu prijavu, uz suglasnost Prijavitelja, na jedan od sljedećih načina:

a) zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku ili

b) potpunim i točnim prijepisom razgovora koji izrađuje djelatnik/ci (Povjerljiva osoba / Zamjenik) koji su odgovorni za postupanje s prijavom.

Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonski uređaj na kojem nije moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem nije moguće napraviti zvučni zapis, Povjerljiva osoba ima pravo evidentirati usmenu prijavu u obliku točnog zapisa razgovora koji zapisuje djelatnik odgovoran za postupanje s prijavom (npr. Povjerljiva osoba ili Zamjenik) te će Prijavitelju ponuditi mogućnost provjere i ispravka prijepisa poziva, zapisnika razgovora i zapisnika sa sastanka kao i mogućnost potvrde točnosti potpisom.

*****Procedura u slučaju prijavljivanja na sastanku:***

Ako osoba zatraži sastanak sa Povjerljivom osobom u svrhu podnošenja prijave u skladu sa Zakonom, (članak 17. stavak 2. Zakona), Povjerljiva osoba / Zamjenik osiguravaju, uz suglasnost Prijavitelja, vođenje potpune i točne evidencije sa sastanka u trajnom i dostupnom obliku.

Povjerljiva osoba ima pravo evidentirati sastanak na jedan od sljedećih načina:

(a) zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku ili

(b) točnim zapisnikom sa sastanka koji izrađuju djelatnici odgovorni za postupanje s prijavom (npr. Povjerljiva osoba ili Zamjenik)

Povjerljiva osoba ponudit će Prijavitelju mogućnost provjere i ispravka prijepisa poziva, zapisnika razgovora i zapisnika sa sastanka, kao i mogućnost potvrde točnosti potpisom.

7. KOJA SE PRAVA ZAKONOM DODJELJUJU PRIJAVITELJU NEPRAVILNOSTI?

Prijavitelj nepravilnosti ima pravo na:

- zaštitu identiteta i povjerljivosti
- sudsku zaštitu
- naknadu štete
- primarnu besplatnu pravnu pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo na besplatnu pravnu pomoć
- emocionalnu podršku
- drugu zaštitu predviđenu u postupcima propisanim Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti NN 46/22

Prijavitelju nepravilnosti može se odobriti sekundarna besplatna pravna pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo na besplatnu pravnu pomoć.

Povezana osoba također ima pravo na zaštitu.

Uvjeti za ostvarenje zaštite prijavitelja:

Prijavitelj nepravilnosti ostvaruje pravo na zaštitu predviđenu Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti NN 46/22 pod uvjetom da su zadovoljena sljedeća tri kriterija:

1. ako je imao opravdan razlog vjerovati da su informacije o nepravilnostima koje je prijavio ili javno razotkrio istinite u trenutku prijave ili razotkrivanja
2. ako su te informacije obuhvaćene područjem primjene Zakona
3. ako je podnio prijavu u skladu s odredbama Zakona sustavom unutarnjeg ili vanjskog prijavljivanja nepravilnosti ili je javno razotkrio nepravilnost.

Osobe koje su anonimno prijavile ili javno razotkrile informacije o nepravilnostima, a koje ispunjavaju gornje uvjete i čiji je identitet naknadno utvrđen te trpe osvetu, imaju pravo na zaštitu neovisno o tome što su prijavu podnijele anonimno.

Povezana osoba ima pravo na gore navedenu zaštitu ako učini vjerojatnim da je prema njoj počinjena ili pokušana osveta, ili joj se prijetilo osvetom zbog povezanosti s Prijaviteljem nepravilnosti.

Zaštita identiteta

Identitet Prijavitelja odnosno podaci na osnovi kojih se može otkriti njegov identitet te drugi podaci koji su navedeni u prijavi nepravilnosti moraju ostati zaštićeni, osim ako Prijavitelj nepravilnosti pristane na otkrivanje tih podataka ili ako je u tijeku postupka nužno otkriti identitet Prijavitelja nepravilnosti, a u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Osoba kojoj Prijavitelj nepravilnosti prijavi nepravilnost, Pomagač prijavitelja nepravilnosti i svaka druga osoba koja sudjeluje u postupku po prijavi nepravilnosti dužna je štititi podatke koje sazna iz prijave te ih ne smije koristiti ili otkrivati u druge svrhe osim one koje su potrebne za ispravno daljnje postupanje.

Svaka obrada osobnih podataka u skladu sa Zakonom, uključujući razmjenu ili prijenos osobnih podataka nadležnim tijelima, obavlja se u skladu s relevantnim propisima Europske unije i nacionalnim pravom kojim se regulira zaštita osobnih podataka.

Osobni podaci koji očito nisu relevantni za postupanje s određenom prijavom ne prikupljaju se ili se, ako se slučajno prikupe, brišu bez nepotrebne odgode.

Zabrana osvećivanja

U skladu sa Zakonom i Pravilnikom, KMT ne smije Prijavitelja nepravilnosti kao niti njegovu Povezanu osobu zbog prijavljivanja nepravilnosti / javnog razotkrivanja staviti u nepovoljan položaj i osvećivati se, a pod time se smatra: otkaz, uznemiravanje, nemogućnost napredovanja, neisplata i smanjenje plaće i drugih naknada, pokretanje stegovnog postupka, izricanje stegovnih mjera ili kazni, uskrata radnih zadataka, promjena radnog vremena, onemogućavanje obrazovanja i stručnog usavršavanja, neisplata nagrada i otpremnina, raspored ili premještaj na drugo radno mjesto, nezaštita od uznemiravanja drugih osoba, proizvoljno upućivanje na zdravstvene preglede i druga nepovoljna postupanja.

Prema Zakonu, čl. 9 i Pravilniku čl. 5, pod osvetom se smatra svaka izravna ili neizravna radnja ili propust u radnom okruženju, potaknuta unutarnjim ili vanjskim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem, a uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu Prijavitelju.

Osvetom se osobito smatraju postupci:

- a) privremenog udaljavanja, otkaza, razrješenja ili jednakovrijednih mjera
- b) degradiranja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje
- c) prijenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena
- d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje
- e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje
- f) nametanja ili određivanja stegovne mjere, prijekora ili druge sankcije, uključujući financijsku sankciju
- g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja
- h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravедnog tretmana
- i) uskrate ponude za sklapanje ugovora na neodređeno vrijeme, a za to su bili ispunjeni zakonski uvjeti, ako je radnik imao opravdano očekivanje da će mu isti biti ponuđen
- j) nesklapanja uzastopnog ugovora o radu na određeno vrijeme u skladu s odredbama nacionalnog prava u području radnih odnosa, ili njegova prijevremenog raskida
- k) prouzročenja štete, uključujući štetu nanесenu ugledu osobe, osobito na društvenim mrežama, ili financijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda
- l) negativnog označavanja na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji
- m) prijevremenog raskida ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegova poništavanja
- n) poništavanja licencije ili dozvole
- o) upućivanja na psihijatrijske ili liječničke procjene.

Odredbe općeg ili pojedinačnog akta Poslodavca te pravnog posla kojima se Poslodavac osvećuje Prijavitelju nepravilnosti ili povezanoj osobi zbog prijavljivanja nepravilnosti ili javnog razotkrivanja nemaju pravni učinak.

U slučaju da je Prijavitelj nepravilnosti pretrpio štetnu radnju u vezi s prijavom nepravilnosti, Prijavitelj nepravilnosti se ima pravo obratiti nadležnom sudu i podnijeti tužbu za zaštitu prijavitelja nepravilnosti.

Prijavitelja nepravilnosti ili Povezanu osobu koja sudjeluje u postupku pred sudom ili drugim tijelom, a zbog neznanja bi mogla propustiti kakvu radnju ili se zbog toga ne bi koristila svojim pravom, sud ili drugo tijelo koje vodi postupak poučit će je o pravima koja joj pripadaju prema Zakonu ili prema propisima koji se primjenjuju u tom postupku te o posljedicama propuštanja radnje.

8. ZLOUPORABA PRIJAVLJIVANJA NEPRAVILNOSTI

U slučajevima kada Prijavitelj nepravilnosti zloupotrebljava prijavljivanje nepravilnosti, primjerice kada traži protupravnu korist, daje neistinitu informaciju ili djeluje isključivo u svrhu nanošenja štete Poslodavcu, tada Prijavitelj nepravilnosti nema pravo na zaštitu predviđenu Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti i može se kazniti novčanom kaznom.

Zlouporaba prijavljivanja nepravilnosti predstavlja povredu radne obveze i KMT može pred nadležnim tijelima pokrenuti odgovarajuće postupke protiv osobe koja je zlouporabila pravo na prijavljivanje nepravilnosti.

Sve ostale informacije, postupci, prava i obveze regulirani su:

1. Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti - NN 46/2022 (na snazi od 23.04.2022.) i
2. Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti - KONČAR – Mjerni transformatori d.d. (28.09.2022.)